

Asettamispäätös

17.12.2024

VN/33426/2024

VN/33426/2024-OKM-5

Jakeluissa mainituille

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen kehittämistä ja oppivelvollisuuslain tarkentamista valmisteleva työryhmä

Opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa työryhmän valmistelemaan tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) kehittämistoimet ja oppivelvollisuuslakiin tarvittavat muutokset. Työryhmä asetetaan ajalle 1.1.2025 – 31.1.2026.

Tausta

Laajennettu oppivelvollisuus astui voimaan 1.8.2021 alkaen ikäluokka kerrallaan. Uudessa oppivelvollisuuslaissa korotettiin oppivelvollisuusiästä 18 ikävuoteen ja tehtiin toisen asteen koulutuksesta maksutonta 20 ikävuoteen saakka.

Osana laajennettua oppivelvollisuutta uudistettiin myös perusopetuksen ja toisen asteen väliin sijoittuvan nivelvaiheen koulutusta. Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettu laki tuli voimaan 1.8.2021, ja koulutusta on järjestetty 1.8.2022 lukien. Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen yhdistettiin perusopetuksen lisäopetus (ns. kymppiluokka), lukiokoulutukseen valmistava koulutus (LUVA) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus (VALMA). Uuden koulutuskokonaisuuden tarkoitus on antaa aiempaa parempia valmiuksia tutkintotavoitteiseen koulutukseen hakeutumiseen ja tutkinnon suorittamiseen.

Oppivelvollisuuslain säännöksiä tarkennettiin 1.8.2022 alkaen toimeenpanossa havaittujen tarpeiden pohjalta. Keskeisimmät muutokset liittyivät 17-vuotiaiden oppivelvollisten ja opiskelutarkoituksessa Suomeen tulevien alaikäisten asemaan, majoitus- ja matkakorvauksiin, kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutuksen oppimateriaalilisään, siirtymävaiheen tiedonsaannin parantamiseen, opiskelupaikan osoittamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen määrän tallentamiseen eHOKS:iin. Lisäksi tehtiin muutamia muita säännöksiä selkeyttäviä muutoksia.

Pääministeri Orpon hallitusohjelman 20.6.2023 mukaan hallitus laatii selvityksen TUVA-koulutuksen toimivuudesta. Arvioidaan, miten koulutus auttaa lukioon ja ammatilliseen hakeutuvia sekä tukee perustaitojen vahvistumista. TUVA-koulutuksen vaatimuksia kevennetään niin, että koulutusta voidaan järjestää osatoteutuksena. Hallitus mahdollistaa oppivelvollisuuden suorittamisen myös työpajatoiminnassa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Hallitusohjelman mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriö selvitti tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) toimivuutta keväällä 2024. Owl Groupin koulutuksen järjestäjille, opetus- ja ohjaushenkilöstölle ja opiskelijoille suunnatun kyselytutkimuksen ja haastattelujen perusteella laatima [selvitys](#) kertoo TUVA-koulutuksen olevan toimiva kokonaisuus eri näkökulmista tarkasteltuna. Se antaa opiskelijoille valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen, ohjaa jatko-opinto- ja työelämäsuunnitelman laadinnassa sekä vahvistaa edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto. TUVA-koulutuksessa opiskelijajoukko on moninainen ja heidän erilaisiin tarpeisiinsa vastataan yksilöllisin ratkaisuin. Selvityksessä esitetään kehittämistoimenpiteinä rahoitusjärjestelmän tarkentamista huomioimaan vaihtelevat opiskelijamäärät ja sujuvat maksujärjestelyt, vaatimusten selkiyttämistä kielitaidon osalta ennen TUVA-koulutuksen aloittamista, sujuvien ja yhdenvertaisten käytäntöjen kehittämistä arvosanojen korottamiseksi, ennakoivampien ja yhdenmukaisempien toimintamallien luomista opiskeluhaluolle, alueellisen tasa-arvon varmistamista vaativan erityisen tuen osalta ja resurssien riittävyyden tarkistamista suhteessa opiskelijamääriin.

Lisäksi Kuntaliiton Ammatillisen koulutuksen Areena -verkosto on 28.2.2024 tehnyt kuntouttavaa opetusta koskevan [aloitteen](#). Areena-verkosto ehdottaa pohdittavaksi kuntouttavan opetuksen mallia, jossa yhdistettäisiin hyvinvointialueiden palveluita, työpajatoiminnan sisältöjä sekä ammatillista koulutusta. Kuntouttava opetus olisi matalan kynnyksen lisä kuntouttavan työtoiminnan ja erityisoppilaitosten tarjoamien palveluiden rinnalle.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) toimivuutta koskevan selvityksen ja oppivelvollisuuslain toimeenpanon yhteydessä havaittujen lainsäädännön lisätarkennustarpeiden perusteella opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt käynnistää valmistelun tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen kehittämiseksi ja oppivelvollisuuslain muuttamiseksi.

Työryhmä ja sen tehtävät

Työryhmän tehtävänä on valmistella tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) kehittämistoimet ja oppivelvollisuuslakiin tarvittavat muutokset. Ryhmän tehtävänä on valmistella ehdotukset:

- koulutuksen valintaperusteiden täsmentämiseksi, huomioiden kielitaitoa koskevat vaatimukset ja oppivelvollisten asema;
- koulutuksen muodostumisen pakollisuudesta ja valinnaisuudesta;
- toiseksi vuodeksi TUVA-koulutukseen osoitettavien oppivelvollisten aseman selkeyttämiseksi;
- oppivelvollisuuslakiin tarvittavista muutoksista oppivelvollisten sivistyksellisten oikeuksien varmistamiseksi; sekä
- muista toimita, joilla voidaan edelleen vahvistaa opiskelijoiden valmiuksia lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen hakeutumiseen sekä tukea opiskelijoiden perustaitojen vahvistumista.

Lisäksi työryhmän tehtävänä on tunnistaa TUVA-koulutuksen tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi tarvittavia muutostarpeita nykyisessä järjestäjäverkossa ja rahoitusjärjestelmässä. Työryhmän tehtävänä on myös tunnistaa nivelvaiheen ja laajennetun oppivelvollisuuden hyviä käytäntöjä, joita voitaisiin ottaa laajemmin käyttöön.

Työryhmän tulee saada työnsä valmiiksi 31.1.2026 mennessä. Mikäli ehdotukset sisältävät lainsäädäntömuutoksia, tulee ryhmän laatia luonnos hallituksen esitykseksi.

Työryhmän työtä tukevat opetus- ja kulttuuriministeriön 10.10.2023 asettamat lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen seurantaryhmät, joiden toimikautta ministeriö on 17.12.2024 jatkanut 30.6.2026 asti.

Työryhmä ottaa huomioon ruotsinkielisen koulutuksen erityispiirteet ja kehittämistarpeet. Työssä varmistetaan riittävä yhteistyö Kuntaliiton kanssa.

Työryhmän jäsenet

Työryhmän puheenjohtajana toimii johtaja Kati Lounema opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja varapuheenjohtajana johtaja Kurt Torsell Opetushallituksesta. Työryhmän muiksi jäseniksi ministeriö nimittää seuraavat henkilöt:

Erityisasiantuntija Victor Nyberg, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osasto, opetus- ja kulttuuriministeriö

Asiantuntija Johannes Peltola, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osasto, opetus- ja kulttuuriministeriö

Hallitussihteeri Maria Soininen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osasto, opetus- ja kulttuuriministeriö

Erityisasiantuntija Jari Rutanen, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osasto, opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetusneuvos Tarja Heikkinen, Opetushallitus

Opetusneuvos Sonja Hyvönen, Opetushallitus

Opetusneuvos Hanna Pohjonen, Opetushallitus

Työryhmän asiantuntijasihteereinä toimivat erityisasiantuntija Victor Nyberg opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja opetusneuvos Hanna Pohjonen Opetushallituksesta.

Työryhmän kustannukset

Työryhmä kulut maksetaan talousarviotililtä 29.20.21. Matkakulut korvataan valtion matkustussäännön ohjeiden mukaisesti.

Opetusministeri

Anders Adlercreutz

Neuvotteleva virkamies

Ulla-Jill Karlsson

Jakelu Työryhmän jäsenet
Opetushallitus
OKM VAPOS Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön osasto
OKM LAMOS Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osasto

Tiedoksi OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Anders Adlercreutz
OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Mikaela Nylander
OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Anita Westerholm
OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö, Anita Lehikoinen

VN/33426/2024-OKM-5

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: